

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาการรับรู้ของประชาชนในอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปางต่อการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เขื่อนแม่เมาะ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ซึ่งได้กำหนดแนวทางการดำเนินการดังนี้

- 3.1 ขอบเขตของการศึกษา
- 3.2 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล
- 3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 ระยะเวลาในการศึกษา

3.1 ขอบเขตของการศึกษา

เนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาการรับรู้ของประชาชนในอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปางต่อการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เขื่อนแม่เมาะ ที่ผ่านการกลั่นกรองจากการสอบถามความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ ผู้แทนฝ่ายบริหารจัดการระบบมาตรฐานการจัดการเหมืองแม่เมาะ (IMR), หัวหน้าแผนกวิชาการสิ่งแวดล้อมเหมือง (หวม-ช.) และ นักวิทยาศาสตร์ระดับ 6 แผนกวิชาการสิ่งแวดล้อมเหมือง (วท.6 หวม-ช.) จำนวน 30 ประเด็น แยกเป็นคำถามในแบบสอบถามจำนวน 39 ข้อ

3.1.1 ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้ศึกษาได้ศึกษาพื้นที่ อำเภอมะแมะ จังหวัดลำปาง ซึ่งเป็นบริเวณที่ได้รับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เขื่อนแม่มาแข้งแบ่งเป็น 5 ตำบล ได้แก่ บ้านดง นาสัก จางเหนือ แม่มาแข้ง และสบป่าด

3.1.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรในการศึกษารั้งนี้ คือ ประชาชนในเขตพื้นที่อำเภอมะแมะ จังหวัดลำปาง ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไป ซึ่งเป็นวัยที่มีพัฒนาการทางด้านสติปัญญาอย่างเต็มที่ และสามารถใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ได้ (เพียเจต์ อ้างอิงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2554 : 25) รวมทั้งสิ้น 30,751 คน (สำนักงานสาธารณสุขลำปาง, 2556)

3.1.3 ขอบเขตด้านเนื้อหา

- 1) ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของประชาชนในบริเวณพื้นที่อำเภอมะแมะ จังหวัดลำปาง
- 2) ศึกษาการรับรู้ของประชาชนในอำเภอมะแมะ จังหวัดลำปางต่อการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เขื่อนแม่มาแข้ง
- 3) ศึกษาพฤติกรรมของประชาชนในการให้การยอมรับต่อการดำเนินการของเขื่อนแม่มาแข้ง

3.1.4 สมมติฐานการศึกษา

- 1) ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ที่มีต่อการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เขื่อนแม่มาแข้ง
- 2) ระดับการรับรู้ของประชาชนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการให้การยอมรับต่อการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เขื่อนแม่มาแข้ง

3.2 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก แบบสอบถาม (Questionnaire) จากประชาชนในเขตพื้นที่อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไป จำนวน 400 คน

3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.3.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนในเขตพื้นที่อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไป ซึ่งเป็นวัยที่มีพัฒนาการทางด้านสติปัญญาอย่างเต็มที่ (เพียเจต์ อ้างอิงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2554 : 25) รวมทั้งสิ้น 30,751 คน (สำนักงานสาธารณสุขลำปาง, 2556)

3.3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota sampling) โดยในการเก็บแบบสอบถาม กำหนดขนาดของตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง 380 คน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างอิงใน วิมล อารยะรัตน์, 2546 : 5-5) แต่ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 400 คน ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ขนาดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

ตำบล	ขนาดประชากร	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
1. บ้านดง	3,697	48	12.0
2. นาสัก	4,798	62	15.6
3. จางเหนือ	4,234	55	13.8
4. แม่เมาะ	13,204	172	42.9
5. สบป่าด	4,818	63	15.8
รวม	30,751	400	100.0

ในการเก็บข้อมูลจะใช้วิธีการแจกแบบสอบถามให้แก่ประชาชนที่กระจายตัวตามตำบลต่างๆ ในบริเวณที่มีการรวมตัวกันของประชาชนในแต่ละพื้นที่ เช่น โรงเรียน หรือ พื้นที่ของชุมชนที่มีการจัดกิจกรรม เช่น การประชุมหมู่บ้าน หน่วยแพทย์เคลื่อนที่ ประชาคมอำเภอ การเข้าพบปะกับชุมชนของหน่วยงานกองชุมชนสัมพันธ์ โรงไฟฟ้าแม่เมาะ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิคือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่กลั่นกรองจากการสอบถามความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง (ตามภาคผนวก ข.) ซึ่งลักษณะของคำถามส่วนใหญ่จะประกอบด้วยคำถามปลายปิด และคำถามปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาในการอาศัยในชุมชน และแหล่งการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เหมือนแม่เมาะ

ส่วนที่ 2 การรับรู้ของประชาชนในอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปางต่อการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เหมือนแม่เมาะ โดยใช้คำถามแบบเลือกตอบ รับรู้ ไม่แน่ใจ และไม่รับรู้ (เปรมมิกา ปลาสุวรรณ, 2549) จำนวน 39 ข้อ

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมของประชาชนในการให้การยอมรับต่อการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เหมือนแม่เมาะ โดยใช้คำถามแบบเลือกตอบ ยอมรับ ไม่แน่ใจ และไม่ยอมรับ จำนวน 1 ข้อ

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เหมือนแม่เมาะ เป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Test of Association) โดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square) และการคำนวณสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ สเปียร์แมน (Spearman Rank Correlation Coefficient)

1) ลักษณะข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามของประชาชนในอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปางต่อการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เหมือนแม่เมาะ ใช้การแจกแจงความถี่ ในการอธิบายข้อมูล

2) การวัดความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามกับการรับรู้ที่มีต่อการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square) สำหรับทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการรับรู้ และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการรับรู้ที่มีต่อการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เหมือนแม่เกาะ กับพฤติกรรมของประชาชนในการให้การยอมรับต่อการดำเนินการของเหมือนแม่เกาะ โดยใช้การคำนวณสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ สเปียร์แมน (Spearman Rank Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบระดับของความสัมพันธ์

3) ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เหมือนแม่เกาะ ใช้การแจกแจงความถี่ในการอธิบายข้อมูล

3.6 ระยะเวลาในการศึกษา

การศึกษานี้ใช้เวลาทั้งสิ้น 9 เดือน ดังนี้

ตารางที่ 3.2 ระยะเวลาในการศึกษา

ขั้นตอนการดำเนินการ	2558						2559					
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.			
รวบรวมข้อมูลเบื้องต้น												
สร้างแบบสอบถาม												
เก็บรวบรวมข้อมูล												
วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล												
จัดทำและนำเสนอรายงาน												